Lieta Nr. 12523001921
KA06-0034-25/4
ECLI:LV:ZAT:2025:0109.12523001921.6.S

Zemgales apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2025. gada 9. janvārī

Tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inga Akmeņlauka,
tiesneši Juris Siliņš un Raimonds Rinčs,
piedaloties prokuroram Madaram Ābomam,
aizstāvei Mārītei Kozlovskai,
izskatīja apelācijas kārtībā atklātā tiesas sēdē krimināllietu /Persona A/, personas kods /Personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas, 193. panta otrās daļas (*likuma redakcijā līdz 2021. gada 4. augustam*), 152. panta otrās daļas, 141. panta otrās daļas sakarā ar apsūdzētā /Persona A/ apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2023. gada 20. jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /Persona A/ atzīts par vainīgu:

- Krimināllikuma 176. panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem un probācijas uzraudzību uz 3 gadiem;

- Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā (*likuma redakcijā līdz 2021. gada 4. augustam*) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem;

- Krimināllikuma 152. panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu;

- Krimināllikuma 141. panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, galīgais sods /Persona A/ noteikts – brīvības atņemšana uz 9 gadiem un probācijas uzraudzība uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu /Persona A/ brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitīts aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2018. gada 4. septembra līdz 2019. gada 13. janvārim.

/Persona A/ piemēroti drošības līdzekļi – dzīvesvietas maiņas paziņošana un aizliegums izbraukt no valsts.

No /Persona A/ valsts labā piedzīta cietušajam izmaksātā valsts kompensācija 1935 *euro*, nosakot termiņu tās labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas –, un pienākumu iesniegt maksājumu apliecinošu dokumentu Zemgales rajona tiesā.

Cietušajam /Persona B/ noteikta mantiskā kaitējuma kompensācija 5443,22 *euro* apmērā, bet pārējā pieteiktajā daļā – 25 *euro* apmērā mantiskā kaitējuma kompensācijas pieteikums noraidīts.

No /Persona A/ labā piedzīta mantiskā kaitējuma kompensācija 5443,22 *euro*, nosakot termiņu tās labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas –, un pienākumu iesniegt maksājumu apliecinošu dokumentu Zemgales rajona tiesā.

Cietušajam /Persona B/ noteikta morālā kaitējuma kompensācija 60 000 *euro* apmērā, bet pārējā pieteiktajā daļā – 38 065 *euro* apmērā morālās kaitējuma kompensācijas pieteikums noraidīts.

No /Persona A/ labā piedzīta morālā kaitējuma kompensāciju 60 000 *euro* apmērā, nosakot termiņu tās labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas –, un pienākumu iesniegt maksājumu apliecinošu dokumentu Zemgales rajona tiesā.

No /Persona A/ valsts labā piedzīti procesuālie izdevumi: 1554,99 *euro* par valsts nodrošināto juridisko palīdzību kriminālprocesā un 182,71 *euro* par automobiļa */Transportlīdzeklis/*, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, evakuāciju, nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, ja tā saistīta ar vardarbību (laupīšanu) un ar smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, šādos apstākļos.

2018. gada 2. septembra vakarā persona, pret kuru kriminālprocess sadalīts, (turpmāk – cita persona) kopā ar /Persona A/ un /Persona B/ /vieta/ un /vieta/ lietoja alkoholiskos dzērienus. Alkohola lietošanas laikā cita persona un /Persona A/, zinādami, ka /Persona B/ ir mantiskas vērtības, bankas karte un automobilis, vienojās par /Persona B/ aplaupīšanu. Noziedzīgo vienošanos cita persona un /Persona A/ īstenoja ilgstošā laika posmā – no 2018. gada 2. septembra plkst. 22.27 līdz 2018. gada 3. septembra plkst. 8.03.

Uzsākot /Persona B/ aplaupīšanu 2018. gada 2. septembrī pēc plkst. 22.27, precīzs laiks pirmstiesas izmeklēšanā nav noskaidrots, cita persona mantkārīgu motīvu vadīta personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona A/ darbojās saskaņoti: abi panāca /Persona B/, kurš centās no viņiem aiziet un, lai mazinātu cietušā vēlmi un iespējas pretoties mantas nolaupīšanai, cita persona /vieta/ pie ēkas /Adrese A/ pret /Persona B/ pielietoja vardarbību – pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotas reizes tīši izdarīja sitienus ar dūrēm un spērienus pa cietušā galvu un ķermeni, kopumā ne mazāk kā septiņas reizes ar dūrēm iesita cietušajam pa seju, ne mazāk kā astoņas reizes iespēra viņam pa ķermeni vēdera rajonā, kā arī vienu reizi iespēra cietušajam pa seju pēc tam, kad viņš miesas bojājumu nodarīšanas laikā bija nokritis zemē.

Turpinot vardarbības pielietošanu, no 2018. gada 2. septembra plkst. 22.27 līdz 2018. gada 3. septembra plkst. 8.03 cita persona personu grupā ar /Persona A/ pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrotā veidā /vieta/, pie ēkas /Adrese A/, izmantojot šķiltavas, uzliesmojošus šķidrumus un degošus priekšmetus, ar augstas temperatūras uguns liesmu tīši dedzināja /Persona B/ galvas mataino daļu, seju un ausis.

Pēc vardarbības pielietošanas cita persona un /Persona A/, izmantojot to, ka /Persona B/ nodarīto miesas bojājumu dēļ nespēj pretoties mantas nolaupīšanai, paņemot nolaupīja /Persona B/ valdījumā esošā automobiļa */Transportlīdzeklis/*, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, aizdedzes atslēgas un viņam piederošo naudas maku *Genuine Leather* 10 *euro* vērtībā ar tajā esošu /Persona B/ izsniegtu AS „SEB banka” norēķinu karti un naudu 0,10 *euro*.

Turpinot personu grupā īstenot noziedzīgo nodomu, cita persona palika pie cietušā, lai liegtu viņam iespēju meklēt palīdzību, savukārt /Persona A/ ap plkst. 23.33 ieradās pie /Persona B/ dzīvesvietas /Adrese B/, kur, izmantojot nolaupītās atslēgas, iedarbinot un aizbraucot no pagalma, nolaupīja /Persona B/ valdījumā esošu automobili */Transportlīdzeklis/*, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, 2600 *euro* vērtībā un automobilī esošās /Persona B/ piederošas mantas: piparu gāzes baloniņu *Preffer Ko Fog* 3 *euro* vērtībā, LED lukturi melnā krāsā 7 *euro* vērtībā, mobilo telefonu *NOKIA X3-02* 40 *euro* vērtībā, lādētāju 5 *euro* vērtībā, bērnu sēdeklīti *4*

baby 68 *euro* vērtībā, makšķeri–spiningu *Salmo Spin 40 Sniper* ar spoli 50 *euro* vērtībā, makšķeri 40 *euro* vērtībā, spoli zelta krāsā 14 *euro* vērtībā, divus 10 l tilpuma spaiņus, katru 2 *euro* vērtībā, kopā 4 *euro* vērtībā, cirvi 10 *euro* vērtībā, auto aptieciņu 12 *euro* vērtībā, gaisa sūkni (kājas) ar spiediena mērītāju *HENSKE* 10 *euro* vērtībā, 250 ml tilpuma pudeli ar degvielas uzlabotāju *Supremium Diesel–Gasoleo* 3 *euro* vērtībā, tualetes papīra rullīti bez vērtības, pledu 5 *euro* vērtībā, pledu 6 euro vērtībā, sieviešu šalli 4 *euro* vērtībā, murdu 12 *euro* vērtībā, saulesbrilles 4 *euro* vērtībā, virvi (20–25m) 20 *euro* vērtībā, sniega tīrāmo slotiņu 5 *euro* vērtībā, makšķernieku piederumu kasti *Stuff Carbo line* 6 *euro* vērtībā ar makšķerēšanas piederumiem 20 *euro* vērībā, kopā 26 *euro* vērtībā, instrumentu kasti 15 *euro* vērtībā ar instrumentiem un darba piederumiem 40 *euro* vērtībā, kopā 55 *euro* vērtībā.

Ar nolaupīto automobili /Persona A/ aizbrauca līdz ēkai /Adrese A/, kur atradās cita persona un cietušais /Persona B/. Nolūkā nelikumīgi izmantot cietušajam nolaupīto norēķinu karti un iegūt naudas līdzekļus no tai piesaistītā bankas konta cita persona un /Persona A/ vienojās braukt uz bankomātu. Lai varētu turpināt cietušā aplaupīšanu un liegtu iespēju vērsties pēc palīdzības un ziņot par notikušo, cita persona un /Persona A/ divatā iecēla /Persona B/ nolaupītā automobiļa bagāžas nodalījumā un pēc tam aizbrauca līdz AS ,,SEB banka" filiālei /Adrese C/, kur 2018. gada 3. septembrī plkst. 00.40 cita persona mēģināja nelikumīgi izmantot /Persona B/ nolaupīto norēķinu karti bankas konta atlikuma noskaidrošanai, taču ievadīja nepareizu kartes PIN kodu.

Turpinot noziedzīgās darbības, cita persona personu grupā ar /Persona A/, izmantojot cietušajam /Persona B/ nolaupīto automobili */Transportlīdzeklis/*, braukāja pa /vieta/, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotas reizes izcēla cietušo no bagāžas nodalījuma, un cita persona pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotas reizes tīši izdarīja sitienus ar dūrēm un spērienus pa cietušā galvu un ķermeni, kopā ne mazāk kā sešas reizes ar dūri iesitot pa cietušā seju un ne mazāk kā trīs reizes iesperot pa cietušā ķermeni, turpināja viņam nodarīt miesas bojājumus, pēc tam iecēla atpakaļ automobiļa bagāžas nodalījumā un brauca uz /vieta/.

2018. gada 3. septembrī pēc plkst. 3.00 cita persona un /Persona A/ aizveda /Persona B/ uz nomaļu vietu netālu no ēkas /Adrese D/, kur izcēla cietušo no automobiļa un vairākas reizes prasīja viņam nosaukt nolaupītās norēķinu kartes PIN kodu. Pēc tam cita persona mantkārīgu motīvu vadīta personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona A/, turpinot noziedzīgā nodoma īstenošanu, novilka no pirksta cietušajam /Persona B/ piederošu 2,64 g smagu 585. proves zelta laulības gredzenu 193,41 *euro* vērtībā un aizgāja no notikuma vietas.

Cita persona personu grupā ar /Persona A/ nolaupīja mantu kopā 3206,51 *euro* vērtībā, tādējādi radot cietušajam mantisku zaudējumu 3206,51 *euro* apmērā, un tīši nodarīja šādus miesas bojājumus: galvas, ekstremitāšu un ķermeņa sasitumus ar nobrāzumiem un asinsizplūdumiem zemādā, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi maznozīmīgiem miesas bojājumiem, sejas sasitumu ar deguna kaula lūzumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku no 7 līdz 21 dienai, sejas, galvas 5% II AB pakāpes termiskus apdegumus un elpceļu apdegumus, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai, galvas sasitumus ar saasiņojumiem zem galvas smadzeņu mīkstajiem apvalkiem kreisās puses pieres un paura daivu rajonā ar smadzeņu sasitumu, traumatisku šoku (klīniski), kas pēc sava rakstura pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai.

Tiesa atzinusi, ka ar šādām darbībām /Persona A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 176. panta ceturtajā daļā.

[3] Turklāt apsūdzētajam /Persona A/ kriminālprocesā celta un tiesā uzturēta apsūdzība par to, ka viņš nolaupīja svešu maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

2018. gada 2. septembrī pēc plkst. 22.27, precīzs laiks pirmstiesas kriminālprocesā nav noskaidrots, /vieta/, pie ēkas /Adrese A/ cita persona mantkārīgu motīvu vadīta personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona A/, darbojoties saskaņoti, pielietoja pret /Persona B/ vardarbību un, izmantojot to, ka /Persona B/ nodarīto miesas bojājumu dēļ nespēj pretoties mantas nolaupīšanai, nolaupīja no /Persona B/ piederošā naudas maka tajā esošu svešu maksāšanas līdzekli – /Persona B/ izsniegtu AS ,,SEB banka" norēķinu kontam piesaistītu VISA /Organizācija A/ norēķinu karti.

Šādas /Persona A/ darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas (*likuma redakcijā līdz 2021. gada 4. augustam*).

[4] Turklāt ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja prettiesisku darbību, atņemot personai iespēju brīvi noteikt savu atrašanās vietu (nelikumīgu brīvības atņemšanu), kas saistīta ar fizisku ciešanu nodarīšanu cietušajam, šādos apstākļos.

Cita persona 2018. gada 2. septembrī ap plkst. 22.27, precīzs laiks pirmstiesas kriminālprocesā nav noskaidrots, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona A/ uzsāka /Persona B/ aplaupīšanu. Laupīšanas laikā laika posmā no 2018. gada 2. septembra plkst. 23.00 līdz 2018. gada 3. septembra plkst. 00.40, precīzs laiks pirmstiesas kriminālprocesā nav noskaidrots, cita persona personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona A/ /vieta/, pie ēkas /Adrese A/ divatā iecēla cietušo /Persona B/, tādējādi prettiesiski ievietoja nolaupītā automobiļa */Transportlīdzeklis/*, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, bagāžas nodalījumā un pret viņa gribu, liedzot /Persona B/ iespēju brīvi noteikt savu atrašanās vietu, prettiesiski veda viņu līdzi automobilī pa /vieta/ līdz 2018. gada 3. septembra plkst. 3.00, pārvietošanās laikā turpinot cietušajam nodarīt miesas bojājumus, tādējādi nodarot viņam fiziskas ciešanas.

Tiesa atzinusi, ka ar šādām darbībām /Persona A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 152. panta otrajā daļā.

[5] Turklāt apsūdzētajam /Persona A/ kriminālprocesā celta un tiesā uzturēta apsūdzība par to, ka viņš apzināti atstāja bez palīdzības tādu personu, kura atrodas dzīvībai bīstamā stāvoklī un kurai nav iespējas sevi saglabāt nevarības dēļ, un kuru viņš pats nostādījis dzīvībai bīstamā stāvoklī, šādos apstākļos.

Laika posmā no 2018. gada 2. septembra plkst. 22.27 līdz 2018. gada 3. septembra plkst. 8.03 cita persona personu grupā ar /Persona A/ aplaupīja /Persona B/ un tīši nodarīja viņam dzīvībai bīstamus miesas bojājumus: sejas, galvas 5% II AB pakāpes apdegumus un elpceļu apdegumus, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai, galvas sasitumus ar saasiņojumiem zem galvas smadzeņu mīkstajiem apvalkiem kreisās puses pieres un paura daivu rajonā ar smadzeņu sasitumu, traumatisku šoku (klīniski), kas pēc sava rakstura pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai.

2018. gada 3. septembrī pēc plkst. 3.00 cita persona un /Persona A/ aizveda /Persona B/ automobilī */Transportlīdzeklis/*, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, uz nomaļu vietu netālu no ēkas /Adrese D/, kur izcēla cietušo no automobiļa bagāžas nodalījuma un turpināja viņa aplaupīšanu.

Pēc tam /Persona A/, būdama persona, kura nodarīto miesas bojājumu dēļ cietušo nostādīja dzīvībai bīstamā stāvoklī, iesēdināja /Persona B/ automobiļa salonā un laika posmā no plkst. 7.00 līdz plkst. 8.03, precīzs laiks pirmstiesas kriminālprocesā nav noskaidrots, aizgāja no notikuma vietas, proti, atstāja /Persona B/, kuram nebija iespējas sevi saglabāt nodarīto miesas bojājumu radītās nevarības dēļ, un nesniedza viņam nepieciešamu un acīmredzami neatliekamu palīdzību.

Šādas /Persona A/ darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 141. panta otrās daļas.

[6] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētais /Persona A/, kurā norāda, ka pārsūdz Zemgales rajona tiesas 2023. gada 20. jūnija spriedumu pilnībā, lūdz to atcelt pilnībā un taisīt jaunu, attaisnojošu spriedumu.

[6.1] Apsūdzētais uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par nepamatotu un neatbilstošu materiālajām un procesuālajām tiesību normām, tāpēc pārsūdz to pilnā apjomā. Uzskata, ka tiesa nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 511. panta otro daļu, 512. pantu, 127. panta pirmo daļu, 128. pantu, 130. pantu, 527. panta otrās daļas 1. punktu, tādēļ spriedumu nevar uzskatīt par tiesisku un pamatotu.

[6.2] Apsūdzētais norāda, ka tiesas sēdē neatzina vainu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas, 193. panta otrās daļas, 152. panta otrās daļas, bet par Krimināllikuma

141. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu atzina vainu daļēji, proti, tajā daļā, ka neizpildīja savu pienākumu un nepaziņoja attiecīgajām iestādēm.

[6.3] Apsūdzētais vērš uzmanību uz Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas noziedzīga nodarījuma sastāvu. Izvirzot apsūdzību un notiesājot pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas, apsūdzētā ieskatā, kļūdaini tika konstatēta laupīšanas objektīvā puse. Apsūdzētais norāda, ka viņš nav piedalījies /Persona B/ piekaušanā, nav to atbalstījis vai līdzdarbojies, tāpēc viņa darbībās nav konstatējama laupīšanas objektīvā puse – mantas nolaupīšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības apdraudējumu pret /Persona B/. Apsūdzētais norāda, ka minēto secinājumu pierāda šādi pierādījumi.

/Persona C/ aizturētā statusā liecināja, ka viņš sita /Persona B/ vairākās reizes, kautiņa laikā blakus atradās apsūdzētais, kurš konfliktā neiejaucās (*1. sējuma 66. lapa*). Minētās liecības, sniedzot liecības aizdomās turētā statusā, /Persona C/ apstiprināja, norādot, ka viņš – /Persona A/ vispār nesita /Persona B/ (*1. sējuma 102. lapas otrā puse*).

Apsūdzētais norāda, ka, sniedzot liecības aizturētā statusā, viņš liecināja, ka dzirdējis tālumā /Persona C/ un cietušā balsis, kuri sava starpā par kaut ko strīdējās, kad piegājis pie ēkas, tad redzējis, ka cietušais guļ pie ēkas rampas uz zemes, bet /Persona C/ stāv pie viņa, cietušajam seja bija sasista. Viņš – apsūdzētais /Persona A/ saprata, ka /Persona C/ piekāvis cietušo, pats pārbaudīja cietušā pulsu uz kakla, saprata, ka cietušais ir dzīvs, tad /Persona C/ teica, ka cietušo jāved uz slimnīcu, uz ko /Persona C/ atbildējis, ka uz slimnīcu nevar vest, jo viņam būs nepatikšanas (*1. sējuma 83. lapas otrā puse*).

Eksperta atzinumā norādīts, ka uz /Persona A/ jakas tika konstatētas cietušā /Persona B/ asinis, savukārt šortiem, T krekla un pludmales čībām asins pēdas konstatētas netika (*2. sējuma 9.-10. lapa*). Savukārt eksperta atzinumā ir secinājums, ka asins pēdās, kas konstatētas uz /Persona A/ jakas, nav saskatāmas tādas pazīmes, kas nepārprotami norādītu uz to, ka viņš varēja vai arī nevarēja atrasties blakus, kad tika nodarīti miesas bojājumi /Persona B/. Asins pēdu, kas tika konstatētas uz /Persona A/ jakas, veidošanas mehānisms nav pretrunā ar izklāstītajām liecībām (*2. sējuma 47. lapa*).

Līdz ar to apsūdzētais nepiekrīt un apstrīd pirmās instances tiesas sprieduma 9. punktā norādītos motīvus. Turklāt apsūdzētais nepiekrīt tiesas viedoklim par to, ka nodarījumu viņi izdarījuši kopīgi, to apzinoties, tāpēc viņu visu darbības jākvalificē kā līdzizdarītāju darbības, jo tās veiktas kopīga mērķa sasniegšanas interesēs.

Apsūdzētais norāda, ka ar pierādījumiem lietā netika pierādīts, ka pret cietušo tika izmantotas šķiltavas, uzliesmojošie šķidrumi un degoši priekšmeti ar augstas temperatūras uguns liesmu, to apstiprina /amats/ /Persona D/ uzziņa, kas atrodas 1. sējuma 215. lapā, kā arī eksperta atzinums, kas atrodas 2. sējuma 128.-132. lapā.

Apsūdzētā ieskatā, netika konstatēta arī Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas subjektīvā puse. No subjektīvās puses laupīšana raksturojas ar tiešu nodomu, jo vainīgais apzinās savu darbību kaitīgumu, paredz, ka ar laupīšanu cietušajam nodarīs zaudējumus vai radīs citu kaitējumu, un viņš vēlas iedzīvoties uz citas personas rēķina. Apsūdzētais norāda, ka viņam nebija nodoma nodarīt kaitējumu cietušajam un viņš to arī nav darījis, tāpēc uzskata, ka viņa darbībās nav noziedzīga nodarījuma objektīvās un subjektīvās puses, kas nozīmē, ka nav noziedzīga nodarījuma sastāva.

Pirmās instances tiesa lietas apstākļus izvērtēja vispusīgi, tādējādi pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 128. pantā noteiktās prasības par pierādījumu vērtēšanu, un tādā veidā, apsūdzētā ieskatā, izpaužas sprieduma nepareizība.

[6.4] Apsūdzētais vērš uzmanību uz Krimināllikuma 193. panta otrās daļas noziedzīga nodarījuma sastāvu.

Apsūdzētais nepiekrīt pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai par to, ka viņa darbībās būtu konstatējamas visas nepieciešamās noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, atzīstot par pierādītām apsūdzībā norādītās apsūdzētā personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar citu personu savstarpēji saskaņotas kopīgas darbības, izmantojot to, ka cietušais /Persona B/ nodarīto miesas bojājumu dēļ nespēj pretoties mantas nolaupīšanai, viņam piederošā maksāšanas līdzekļa – bankas kartes nolaupīšanu ar tiešu nodomu.

Apsūdzētais vērš uzmanību uz to, ka apsūdzībā netika norādītas konkrētas viņa darbības, lai viņam inkriminētu Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu. Norāda, ka šādam argumentam citā starpā piekrita arī pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļas 5. punktā, papildus norādot, ka apsūdzība šajā daļā satur būtiskas nepilnības. Līdz ar to apsūdzība neatbilst Kriminālprocesa likuma 405. panta pirmās daļas 2. punktam un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2012. gada 4. jūnija lēmumā lietā SKK-8/2012 paustajam atziņām.

Apsūdzētais vērš uzmanību uz viņa sniegtajām liecībām aizturētā statusā, no kurām izriet, ka viņi piebrauca pie *SEB* bankomāta, /Persona C/ gribēja no cietušā kartes noņemt naudu, karte atradās viņam bija kabatā, taču apsūdzētajam nav zināms, pa kuru laiku /Persona C/ to paņēma no cietušā, kā arī viņam nav zināms, vai /Persona C/ noņēma no kartes naudu (*1. sējuma 86. lapa*). Savukārt no /Persona C/ liecībām konfrontēšanas laikā izriet, ka cietušais atļāva izmantot bankas karti un bija nosaucis bankas PIN kodu, bez cietušā atļaujas nebūtu izmantojis bankas karti (*1. sējuma 224. lapas otrā puse*).

Krimināllikuma 193. panta otrās daļas nozieguma objektīvo pusi veido nelikumīgās darbības, kas var izpausties kā sveša finanšu instrumenta vai maksāšanas līdzekļa nolaupīšana, nelikumīgā izmantošana. Apsūdzētais norāda, ka, izvērtējot pierādījumus lietā, tai skaitā, liecības, noskaidrots, ka cietušais pats atļāva izmantot bankas karti un iedeva bankas PIN kodu, turklāt tika noskaidrots, ka apsūdzētais nekādu vardarbību pret cietušo nepielietoja. No subjektīvās puses minētais noziegums raksturojas ar tiešu nodomu, jo vainīgais apzinās savas darbības kaitīgumu un apzināti to veic.

Līdz ar to apsūdzētais uzskata, ka viņa darbībās nav konstatējama Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā objektīvā un subjektīvā puse, tādējādi nav Krimināllikuma 193. panta otrās daļas paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva.

[6.5] Apsūdzētais vērš uzmanību uz Krimināllikuma 152. panta otrās daļas noziedzīga nodarījuma sastāvu.

Apsūdzētais apstrīd pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļas 11. punktā norādīto argumentāciju, kā arī to, ka tiesa konstatējusi Krimināllikuma 152. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma ar kvalificējošām pazīmēm – personu grupu pēc iepriekšējas vienošanās un fizisku ciešanu nodarīšanu cietušajam – tiesību literatūrā paustās minēto noziedzīgo nodarījumu raksturojošās subjektīvās puses un objektīvās puses pazīmes, kā arī to, ka tiesa konstatē apsūdzētajam visas nepieciešamās noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, atzīstot par pierādītām.

Apsūdzētais vērš uzmanību uz viņa sniegto liecību aizturētā statusā, kurā viņš liecināja, ka teicis /Persona C/, ka cietušais jāved uz slimnīcu, viņš – /Persona A/ uzvilka cietušajam bikses un abi ar /Persona C/ iecēla cietušo automobiļa aizmugurējā sēdeklī, cietušajam tecēja asinis, licis cietušajam pie galvas lupatas, lai apturētu asinis, nolēmuši cietušo iecelt automobiļa bagāžniekā, lai nenosmērētu automobiļa salonu ar asinīm.

Apsūdzētais norāda, ka no objektīvās puses tā ir aktīvā darbība, kuras rezultātā cietušajam tiek liegta iespēja noteikt savu atrašanās vietu, brīvi pārvietoties telpā un laikā, kontaktēties ar citiem cilvēkiem. Tas nozīmē, ka cietušais tiek piespiests pret savu gribu palikt vietā, kur viņš atradies līdz viņa brīvības apdraudējumam, un viņam liegta iespēja to atstāt, vai arī cietušais pret paša gribu tiek ievietots kādās citās telpās, un viņam liegta iespēja tās atstāt, piemēram, sasienot, ieslēdzot telpā, transportlīdzeklī. No subjektīvās puses tas ir tīšs nodarījums, ko raksturo tiešs nodoms, vainīgais apzinās, ka prettiesiski atņem personai iespēju brīvi pārvietoties un izvēlēties savu atrašanās vietu un apzināti to dara.

Apsūdzētā ieskatā, viņa darbībās nav konstatējama objektīvā un subjektīvā puse.

[6.6] Apsūdzētais vērš uzmanību uz Krimināllikuma 141. panta otras daļas noziedzīga nodarījuma sastāvu.

Apsūdzētais norāda, ka savu vainu Krimināllikuma 141. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzinis daļēji par to, ka neizpildīja savu pienākumu un nepaziņoja attiecīgajām iestādēm. Vērš uzmanību uz to, ka lietā apsūdzība balstīta uz pierādījumiem, kuru kopijas netika apliecinātas likumā noteiktajā kārtībā. Uzskata, ka ar daļēju atzīšanos nepietiek, lai viņu notiesātu, tāpēc, apsūdzētā ieskatā, apstrīdama pirmās instances

tiesas sprieduma motīvu daļā norādītā argumentācija par viņa atzīšanu par vainīgu pēc Krimināllikuma 141. panta otrās daļas.

[6.7] Apsūdzētais vērš uzmanību uz kriminālprocesa materiālu neapliecinātām kopijām. Apsūdzētais nepiekrīt pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļas 6. punktā norādītajam argumentam par to, ka izskatāmajā lietā var izmantot pierādījumus, kas netika apliecināti likumā noteiktajā kārtībā kā ierobežoti pieļaujamus pierādījumus saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 130. panta trešo daļu. Apsūdzētais uzskata, ka izskatāmajā lietā neapliecinātās kopijas nav izmantojamas pierādīšanā un atzīstamas par nepieļaujamiem pierādījumiem, jo faktiski pirmās instances tiesa notiesāja apsūdzēto ar dokumentu neapliecinātām kopijām.

Apsūdzētais vērš uzmanību uz to, ka apsūdzības pamatā liktie pierādījumi, tas ir, liecības, protokoli un citi būtiski dokumenti nav procesuāli noformēti atbilstoši likuma prasībām, tāpēc saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 130. panta otrās daļas 4. punktu atzīstami par nepieļaujamiem un pierādīšanā neizmantojamiem.

Jautājums par pierādīšanu un pierādījumu izvērtēšanu ir reglamentēts Kriminālprocesa likuma 9. nodaļā, tostarp Kriminālprocesa likuma 128., 129., un 130. pantā ir reglamentēts jautājums par pierādījumu ticamību, attiecināmību un pieļaujamību.

Apsūdzētais atsaucas uz Kriminālprocesa likuma 127. panta pirmo daļu par pierādījumiem un norāda, ka Dokumentu juridiskā spēka likums noteic prasības dokumenta atvasinājuma (noraksts, izraksts vai kopija) izstrādāšanai vai noformēšanai, lai tas iegūtu juridisku spēku. Apsūdzētais atsaucas uz Dokumentu juridiskā spēka likuma 8. panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumu Nr. 558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība” 47- 49. punktu.

No krimināllietas materiālu esošo procesuālo dokumentu kopijām redzams, ka 1. sējuma, 2. sējuma un 3. sējuma līdz 165. lapai esošās kopijas nav apliecinātas atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumiem Nr. 558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”. Faktiski krimināllietas materiālu neatbilstību Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumiem Nr. 558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība” atzina arī pirmās instances tiesa, taču uzskatīja to par nebūtisku (*sk. sprieduma 9. lapu*). Apsūdzētais tam nepiekrīt, jo juridiski, ja dokuments nav noformēts atbilstoši likuma prasībām, tam nav juridiskā spēka.

Apsūdzētais atsaucas uz Augstākās tiesas 2017. gada 2. jūnija lēmumu lietā Nr. SKK-237/2017, kurā tika atzīts, ka Zemgales apgabaltiesa, neizvērtējot atbilstoši likuma prasībām krimināllietas materiāliem pievienoto nokopēto neapliecināto liecību un citu pirmstiesas izmeklēšanā sastādītu protokolu un dokumentu pieļaujamību, bet ar tajos esošajām ziņām par faktiem pamatojot apsūdzēto vainīgumu, pieļāva Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 512. panta otrās daļas, 564. panta ceturtās daļas, 127. panta pirmās, otrās daļas, 527. panta otrās daļas 1. punkta pārkāpumu.

[6.8] Ņemot vērā iepriekš minēto, apsūdzētais uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedumu nevar atzīt par tiesisku, jo tas neatbilst Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 512. panta otrās daļas prasībām. Sastādot minēto spriedumu, tiesa nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 127. pantu, 128. pantu, 129. pantu, 130. pantu un 527. panta otrās daļas 1. punktu.

[7] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /Persona A/ un viņa aizstāve Mārīte Kozlovska uzturēja apelācijas sūdzību pēc tajā norādītajiem argumentiem, lūdza atcelt Zemgales rajona tiesas 2023. gada 20. jūnija spriedumu pilnībā un apsūdzēto attaisnot tam celtajās apsūdzībās.

Apsūdzētais /Persona A/ apelācijas instances tiesas sēdē sevi par vainīgu inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos neatzina, izmantoja tiesības neliecināt un liecību nesniedza.

[8] Apelācijas instances tiesas sēdē prokurors Madars Āboms apsūdzētā apelācijas sūdzību atzina par nepamatotu un lūdza to noraidīt.

[9] Cietušā /Persona B/ atzina par nepamatotu apsūdzētā apelācijas sūdzību, lūdza to noraidīt un atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu. Cietušā pārstāvis atzina, ka apsūdzētais /Persona A/ ir pamatoti notiesāts par darbībām pret cietušo /Persona B/, jo piedalījās viņam inkriminētajās darbībās un redzēja, ka cietušajam ir miesas bojājumi, spēcīga asiņošana un viņš atrodas smagā, bezpalīdzības stāvoklī.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi pierādījumus un lietas materiālus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā minētos motīvus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka Zemgales rajona tiesas 2023. gada 20. jūnija spriedums atceļams šādās daļās, proti, daļā par /Persona A/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas (*likuma redakcijā līdz 2021. gada 4. augustam*), Krimināllikuma 141. panta otrās daļas un par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu.
Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[11] Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /Persona A/ notiesāšanu abos noziedzīgajos nodarījumos pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas un 152. panta otrās daļas, kā tie kvalificēti un norādīti pirmās instances tiesas spriedumā, tiek atstāts bez grozījumiem un apgabaltiesa piekrīt pirmās instances tiesas spriedumā izdarītajiem atzinumiem šajā daļā, tāpēc, ievērojot Kriminālprocesa likuma 564. panta sesto daļu, detalizēti neuzskaita un neatkārto pirmās instances tiesas spriedumā analizētos pierādījumus un atzinumus šajā daļā. Apelācijas instances tiesa izvērtē apelācijas sūdzību un sniedz atzinumu par tās pamatotību vai nepamatotību.

[12] Attiecībā par kriminālprocesa materiālu neapliecinātām kopijām norādāms, ka šī nepilnība, kas nebija novērsta ne pirmstiesas procesā, sadalot kriminālprocesu, ne arī iztiesāšanā pirmās instances tiesā, tika novērsta apelācijas instances tiesas sēdē, jo prokurors M. Āboms uzrādīja tiesai pamata krimināllietu Nr. 11200040618, no kuras tika izdalīts šis kriminālprocess, un apelācijas instances tiesa pārliecinājās, ka no pamata krimināllietas izdalītajā krimināllietā /Persona A/ apsūdzībā dokumenti atbilst pamata krimināllietas dokumentiem.

Pie šādiem apstākļiem apgabaltiesa atzīst, ka dokumenti, kas izdalīti no pamata krimināllietas un atrodas izskatāmajā krimināllietā, ir izmantojami pierādīšanā, pirmstiesas procesā pieļautā nepilnība neietekmē dokumentos ietverto ziņu ticamību. Apgabaltiesa atzīst, ka šajos dokumentos ietvertās ziņas par faktiem ir atzīstamas par pieļaujamiem pierādījumiem un ir izmantojamas pierādīšanā.

[13] Saistībā ar apsūdzību pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas no apsūdzētā /Persona A/ apelācijas sūdzības secināms, ka viņš sevi par vainīgu neatzīst, jo liecināja, ka neesot piedalījies cietušā /Persona B/ piekaušanā, neesot to atbalstījis vai līdzdarbojies, ar /Persona C/ neesot bijusi vienošanās un neesot bijis nodoms nodarīt kaitējumu /Persona B/, neesot nodarījis cietušajam apsūdzībā norādītos miesas bojājumus.
Apsūdzētā aizstāve norādīja, ka lietā neapstiprinās, ka miesas bojājumi cietušajam /Persona B/ būtu nodarīti nolūkā iegūt mantu, jo bijis strīds par parādsaistībām, kas aizkaitinājis /Persona C/, kurš, savukārt, dusmu vadīts, izdarījis sitienus. Aizstāve norādīja uz /Persona C/ liecināto, ka bijis strīds par to, ka /Persona B/ alkohola lietošanas laikā izteicis pārmetumus, ka laikā, kad /Persona C/ atradās ieslodzījuma vietā, viņš esot aizņēmies naudu 100 *euro*, nopircis dažādas lietas un viņam aiznesis uz cietumu. /Persona B/ esot liecinājis, ka aizņēmies 200 latu, un /Persona C/ šobrīd esot parādā jau 400 *euro*.

[14] Iepazinusies ar lietā iegūtajiem un iztiesāšanā pārbaudītajiem pierādījumiem, apgabaltiesa konstatē, ka tie ir pietiekami, lai secinātu, ka apsūdzētā /Persona A/ dalība viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 176. panta ceturtajā daļā, ir pilnībā pierādīta.

Iepazīstoties ar /Persona C/ sniegto liecību, apgabaltiesa konstatē, ka viņš ir liecinājis, ka alkohola lietošanas laikā sastrīdējies ar /Persona B/, kurš viņam sācis agresīvi pārmest par parādu. /Persona C/ liecināja, ka ir parādā viņam naudu 300 latus, kurus aizņēmies kādus gadus desmit atpakaļ. Tajā brīdī /Persona C/ uznākušas dusmas, ka /Persona B/ par to viņam teicis agresīvā tonī, tāpēc uzreiz iesitis viņam ar dūri pa seju un viņš nokritis no rampas.
/Persona B/ pirmstiesas procesā liecināja, ka kādreiz ar /Persona C/ bijuši labi draugi, un kad /Persona C/ nokļuvis cietumā, tad bija paņēmis kredītā 200 latus, lai palīdzētu /Persona C/ ērtāk justies cietumā, vedis viņam uz cietumu mantas, bijis vēl šis tas, un kopā ar parāda procentiem cietušais bija aprēķinājis, ka /Persona C/ viņam ir parādā 400 latus. Cietušais savā liecībā norādīja, ka atceras, ka notikuma dienā /vieta/, kur dzīvoklī lietojuši alkoholu, bijis konflikts par naudas lietām. Taču cietušais liecināja, ka neatceras, kas tieši noticis pie dzelzceļa ēkas.

Apgabaltiesa atzīst, ka aizstāves norādītais, ka miesas bojājumi cietušajam tika nodarīti, jo /Persona C/ bijis strīds par parādsaistībām, nevis nolūkā iegūt cietušā mantu, neapstiprinās ar lietā iegūtajiem un pārbaudītajiem pierādījumiem. Tas, ka notikuma dienā bijusi kāda saruna par /Persona C/ /Persona C/ parāda esamību cietušajam, vēl neliecina, ka darbības pret cietušo notika tikai tāpēc, ka bijusi skaidrošanās par seniem parādiem un tikai tāpēc cietušajam nodarīti miesas bojājumi. Tas, ka varēja būt strīds par parādu, liecina, ka /Persona C/ šo parādu cietušajam nebija atdevis un, iespējams, nevēlējās to atdot.

Turklāt no pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka tiesa vērtējusi arī tādu apstākli, ka /Persona C/ bija stāstījis lieciniekam /Persona E/ dažādas notikušā versijas, sākotnēji norādot, ka /Persona B/ jau /vieta/ saķēries ar čigāniem, ka viņi ar /Persona B/ šķīrušies pie autoostas, vēlāk /Persona C/ stāstījis, ka iesitis /Persona B/, kā iemeslu norādot viņa mirušās mātes aizskaršanu.

Apgabaltiesa atzīst, ka liecinošo personu sniegtās liecības un notikušā apstākļi ir jāvērtē kopumā, kas liecina, ka apsūdzētā /Persona A/ un citas personas interese bija iegūt cietušā /Persona B/ mantu, lai varētu turpināt alkohola lietošanu, tāpēc /Persona A/ ar citu personu centās nepieļaut cietušā došanos prom, skrēja viņam pakaļ, pret cietušo tika pielietota vardarbība, lai novērstu viņa spēju pretoties mantu nolaupīšanai un turpmāk tika nolaupīta cietušā automašīna un citas mantas. Turklāt vardarbības pielietotājs pret cietušo varēja izmantot jebkuru ieganstu, lai uzsāktu vardarbības pielietošanu, un notikumu tālākajā gaitā apsūdzētais /Persona A/ ar citu personu sasniegtu savu mērķi – iegūtu cietušā mantu.

Cietušais /Persona B/ liecināja, ka pēc kopīgas alkohola lietošanas un došanās prom no dzīvokļa /vieta/, ar taksometru atbraukuši uz /vieta/ un viņš gaidījis iespēju pamest kompāniju, jo /Persona C/ /Persona C/ viņam zināms kā neprognozējams cilvēks, kurš vispirms izklaidējas par citu cilvēku naudu, tikai pēc tam tērē savu naudu. Cietušais mēģinājis doties prom, sācis bēgt, kamēr /Persona C/ bija iegājis kāpņu telpā, un dzirdējis, ka /Persona A/, skrējis pie /Persona C/, lai pateiktu, ka viņš dodas prom. Cietušais atceras, ka atradās pie ēkas aiz dzelzceļa sliedēm.

No cietušā /Persona B/ sniegtajām liecībām redzams, ka cietušais pēc viņam nodarītajiem miesas bojājumiem nav varējis konkrēti atcerēties un liecināt par /Persona A/ darbībām, taču viņš ir norādījis, ka vairākos brīžos vardarbības pielietošanas laikā ir jutis viņa klātbūtni.

No /Persona C/ sniegtās liecības liecību pārbaudes laikā uz vietas redzams, ka miesas bojājumi /Persona B/ tika nodarīti, atrodoties dažādās vietās, un /Persona A/ bija klāt cietušā /Persona B/ sišanas laikā, visu redzējis un tam neiebildis.

No lietas materiāliem redzams, ka /Persona C/ liecināja, ka /Persona A/ no zemes pacēla automašīnas atslēgas un teica, ka zinot, kur automašīna atrodas, pirms tam bija teicis, ka jāpaņem cietušā automašīna. Turklāt /Persona A/ no cietušā automašīnas paņēmis mantas un tās noslēpis krūmos, kā arī ierosinājis, ka jāpaņem no /Persona B/ kartes nauda, lai varētu nopirkt vēl alkoholu.

Pats /Persona A/ liecināja, ka pamanījis /Persona B/ pirkstā gredzenu, uz ko norādījis /Persona C/. Savukārt /Persona C/ liecināja, ka uz gredzenu /Persona B/ pirkstā viņam norādījis /Persona A/, liekot saprast, ka tas jānozog. Vēlāk nolēmuši gredzenu ieķīlāt lombardā, ko arī izdarījuši.

Turklāt /Persona C/ liecināja, ka pēc notikušā /Persona A/ 2018. gada 4. septembrī esot pārslēpis daļu mantu. Šīs mantas, proti, daļa no cietušajam nolaupītajām mantām, kas atradās automašīnā, /Persona C/ liecību pārbaudes laikā pēc viņa norādēm tika atrastas un izņemtas.

[15] Apgabaltiesa atzīst, ka, lai arī netika iegūti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka apsūdzētais /Persona A/ būtu nodarījis tikpat smagus miesas bojājumus kā apsūdzībā minētā cita persona, taču viņš ar savu rīcību sekmēja, ka tādi tiek nodarīti, jo vienaldzīgi noraudzījās citas personas vardarbības pielietošanā pret cietušo un bija aktīvāks attiecībā uz mantu nolaupīšanu. Norādīto apstiprina /Persona C/ sniegtā liecība, ko iztiesāšanā pirmās instances tiesa pārbaudījusi, detalizēti norādījusi un analizējusi savā spriedumā. Tas apstāklis, ka uz /Persona A/ apģērba netika konstatētas cietušā asins pēdas, kas liecinātu par apsūdzētā atrašanos tiešā tuvumā sišanas laikā, apsūdzēto /Persona A/ neattaisno laupīšanas izdarīšanā.

Minētais attiecināms arī uz cietušajam /Persona B/ konstatētajiem miesas bojājumiem, kas radušies, tīši dedzinot galvas mataino daļu, seju un ausis, ka /Persona A/ ar savu rīcību sekmēja, ka tādi tiek nodarīti. Attiecībā par šiem miesas bojājumiem ne /Persona C/, ne apsūdzētais /Persona A/ savās liecībās nebija atzinuši šādas darbības pret cietušo /Persona B/, kas saistītas ar dedzināšanu, bet liecinieks /Persona E/ liecinājis, ka /Persona C/ viņam bija izteicies, ka tikai ar šķiltavām cietušajam nedaudz padedzinājuši bārdu, nekonkretizējot, konkrēti kurš no viņiem to darījis.

No tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinuma redzams, ka cietušajam /Persona B/ tika konstatēti sejas, galvas un elpceļu termiski apdegumi, kas varēja rasties augstas temperatūras uguns liesmas iedarbības rezultātā. Šos miesas bojājumus, kā pamatoti atzina pirmās instances tiesa, cietušais /Persona B/ nevarēja nodarīt sev pats.

Apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā, novērtējot lietā pārbaudītos pierādījumus, pamatoti atzina par pierādītu apsūdzībā norādītās dedzināšanas darbības, kas izdarītas laupīšanas laikā, tāpēc noraida apsūdzētā /Persona A/ aizstāves izteikto argumentu apelācijas instances tiesas debatēs, ka tas ir pieņēmums, ka cietušais /Persona B/ tika dedzināts.

[16] Apsūdzētā aizstāve apelācijas instances tiesas debatēs norādīja, ka automašīna ar cietušo /Persona B/ tajā tika atstāta, līdz ar to tā netika iegūta.

Apgabaltiesa atzīst, ka šāds aizstāves viedoklis nav pamatots, jo laupīšanas laikā automašīna tika nolaupīta, proti, apsūdzētais /Persona A/ paņēma automašīnas atslēgas, atrada šo automašīnu, vadīja to, izņēma no automašīnas mantas un noslēpa tās krūmos, pēc tam abi – apsūdzētais /Persona A/ ar citu personu veda cietušo, kuru ievietoja automašīnas bagāžas nodalījumā, proti, viņi ar cietušā automašīnu rīkojās kā ar savu. Apgabaltiesa atzīst, ka tam apstāklim, ka automašīnu pēc tam atstāja, nav nozīmes un tas neietekmē noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas, nodarījums pamatoti tiek kvalificēts kā pabeigts noziedzīgs nodarījums.

[17] Novērtējot pārbaudītos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst par noraidāmu apelācijas sūdzībā pausto viedokli par noziedzīgā nodarījuma pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas objektīvās un subjektīvās puses neesamību apsūdzētā /Persona A/ rīcībā.

Apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa sprieduma 9. punktā, atsaucoties uz tiesību zinātnieku paustajām atziņām, pamatoti norādīja, ka nav izšķirošas juridiskas nozīmes tam apstāklim, vai apsūdzētais /Persona A/ personu grupas sastāvā nodarījis kādus miesas bojājumus, jo atbilstoši tiesību literatūrā norādītajam, lai kādu personu atzītu par nozieguma izdarītāju, nav obligāti nepieciešams, lai viņš vienmēr paveic visu to, kas paredzēts pabeigta noziedzīga nodarījuma sastāvā.

No pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka tiesa lietā iegūtos un iztiesāšanā pārbaudītos pierādījumus detalizēti izvērtējusi un sniegusi pamatotus vērtējumus par aizstāvības izvirzītajiem argumentiem. Tiesa pamatoti nav atzinusi par ticamu aizstāvības argumentu, ka apsūdzētais /Persona A/ neesot bijis laupīšanas līdzizdarītājs.

Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka apsūdzētais /Persona A/ atzīstams par noziedzīgā nodarījuma līdzizdarītāju, jo izpildījis daļu no Krimināllikuma Sevišķās daļas panta dispozīcijā norādītajām darbībām, kas veido noziedzīga nodarījuma pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas objektīvo pusi. Apsūdzētais /Persona A/ ar citu personu nodarījumu izdarījuši kopīgi, to apzinoties, līdz ar to pirmās instances tiesa apsūdzētā /Persona A/ darbības pamatoti kvalificēja kā līdzizdarītāja darbības, jo tās tika veiktas kopīga mērķa sasniegšanas interesēs. Apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka /Persona A/ neesot bijusi vienošanās ar citu personu par laupīšanas izdarīšanu, nav pamatots, jo vienošanās par iecerēto kopīgi veicamo nodarījumu var nebūt mutiska, bet konkrētajā gadījumā tās tika veiktas ar apsūdzētā /Persona A/ un citas personas savstarpēji saskaņotām darbībām, kad cita persona pret cietušo pielietoja vardarbību, un turpmāk apsūdzētais /Persona A/ kopā ar citu personu saskaņoti rīkojās, paņemot cietušā mantu.

Apgabaltiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesā netika iegūti kādi jauni pierādījumi, kas nebūtu jau pārbaudīti iztiesāšanā pirmās instances tiesā un izvērtēti spriedumā.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa apsūdzētā /Persona A/ darbības pareizi novērtējusi un pamatoti kvalificējusi kā līdzizdarītāja darbības, nav konstatējamas šaubas ne par noziedzīgā nodarījuma objektīvo, ne par subjektīvo pusi apsūdzētā rīcībā, tiesa savu lēmumu par apsūdzētā /Persona A/ vainīgumu ir pietiekami motivējusi spriedumā. Tāpēc pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai un apsūdzētā /Persona A/ attaisnošanai noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas nav pamata.

[18] Saistībā ar apsūdzību pēc Krimināllikuma 152. panta otrās daļas no apsūdzētā /Persona A/ apelācijas sūdzības secināms, ka viņš sevi par vainīgu neatzīst. Apsūdzētā aizstāve apelācijas instances tiesā norādīja, ka neesot iegūti pierādījumi tam, ka apsūdzētais /Persona A/ gribēja ierobežot cietušā /Persona B/ brīvību, bet cietušais tika ievietots automašīnas bagāžas nodalījumā tāpēc, lai nesasmērētu automobiļa salonu, jo /Persona B/ seja bijusi asinīs, tāpēc aizstāvības ieskatā ir šaubas par to, ka cietušajam tika atņemta brīvība, turklāt cietušais varējis norādīt, ka /Persona A/ bijis tikai klāt.

Apsūdzētais /Persona A/ pirmstiesas procesā liecināja, ka cietušais /Persona B/ tika iecelts automašīnas bagāžas nodalījumā, lai vestu viņu uz slimnīcu un tur tika ievietots, lai nenosmērētu automašīnas salonu ar asinīm.

Apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā ir novērtējusi apsūdzētā /Persona A/ sniegtās liecības par iemeslu, kāpēc cietušais ievietots bagāžas nodalījumā, un tiesa pamatoti tās atzina par pretrunīgām, jo /Persona A/ bija liecinājis, ka gribējuši vest uz slimnīcu, gan mazgāties un pie meitenēm.

Iepazīstoties ar cietušā /Persona B/ sniegtajām liecībām, kā arī pārējiem lietā pārbaudītajiem pierādījumiem, apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesas secinājums par celtās apsūdzības pamatotību /Persona A/ /Persona

A/ pēc Krimināllikuma 152. panta otrās daļas ir tiesisks un pamatots.

Cietušais /Persona B/ liecināja, ka pēc pielietotās vardarbības atceras, ka no rīta, kad jau bija gaišāks, tad /Persona C/ viņam prasījis kartes PIN kodu. Turklāt cietušais atceras, ka atradās automašīnas bagāžas nodalījumā, kad tā pārvietojās, kādā brīdī cietušais skaļi bļāvis un nav varējis tikt laukā, nav varējis neko izdarīt, juties bezspēcīgs, nav spējis attaisīt no iekšpuses bagāžnieku, jo nav varējis pakustināt rokas, bijusi sajūta, ka tās sasietas. Cietušais liecināja, ka kādā brīdī, kad tika vadāts automašīnā, dzirdējis no automašīnas salona meitenes balsi un saucis palīgā.

Automašīnas */Transportlīdzeklis/* apskates protokolā fiksēts, ka bagāžas nodalījumā atrodas baltas krāsas salvetes gabals, uz kuras redzams sarkanbrūnas krāsas plankums, uz aizmugurējā atdurstieņa kreisajā malā redzami sarkanbrūnas krāsas notecējumi, uz bagāžas nodalījuma pārsega iekšpusē redzamas dinamiskas roku pirkstu pēdas, kas atstātas ar asinīm līdzīgu vielu.

Apgabaltiesa atzīst, ka cietušā /Persona B/ automašīnas bagāžas nodalījumā un uz atdurstieņa fiksētās pēdas liecina, ka cietušajam bija asiņojošas brūces, kas varēja atstāt šīs pēdas. Apgabaltiesa konstatē, ka no /Persona C/ sniegtajām liecībām redzams, ka cietušais /Persona B/ tika ievietots automašīnas bagāžniekā, kur atradās laikā, kad viņš ar /Persona A/ pārvietojās ar automašīnu, pārvietošanās laikā tika veikti sitieni un spērieni cietušajam, pēc kā viņš atkal iecelts automašīnas bagāžniekā un turpinājuši braukāt apkārt.

Turklāt no /Persona C/ sniegtajām liecībām secināms, ka /Persona B/, būdams ievietots automašīnas bagāžas nodalījumā, tur atradās un tika vests ilgāku laiku, jo /Persona C/ liecināja, ka braukuši uz bankomātu, uz DUS */Organizācija B/* /vieta/, vizinājušies un aizbraukuši uz /vieta/, bijuši mežā pie /vieta/, pēc tam braukuši atpakaļ uz /vieta/ pie noliktavas /vieta/ māju masīvā. Turklāt cietušais no automašīnas vairākas reizes tika arī izcelts, pret viņu tika pielietota vardarbība, līdz ar to pamatoti inkriminēta kvalificējošā pazīme – fizisku ciešanu nodarīšana, par ko liecināja ne tikai izdarītie sitieni, bet arī jau fiziski ietekmēta cilvēka ievietošana un vešana automašīnas bagāžas nodalījumā.

Pārbaudījusi lietā iegūtos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst par noraidāmu apsūdzētā apelācijas sūdzībā pausto viedokli, ka nav konstatējama Krimināllikuma 152. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvā un subjektīvā puse. Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti konstatēja, ka apsūdzētais /Persona A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar citu personu nelikumīgi liedza cietušajam /Persona B/ brīvību – iespēju pašam noteikt savu atrašanās vietu, brīvi pārvietoties laikā un telpā, kontaktēties ar citiem cilvēkiem. Cietušo /Persona B/ pret savu gribu, jau laupīšanas laikā nodarot misas bojājumus, apsūdzētais /Persona A/ ar citu personu iecēla automašīnas bagāžas nodalījumā un piespieda viņu tur atrasties, vadāja pa pilsētu šajā bagāžas nodalījumā, kā arī turpināja cietušajam, atrodoties bagāžas nodalījumā, nodarīt miesas bojājumus, nodarot fiziskas sāpes.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētā /Persona A/ darbības pirmās instances tiesa pareizi kvalificēja pēc Krimināllikuma 152. panta otrās daļas kā izdarītas personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās un saistītas ar fizisku sāpju nodarīšanu cietušajam.

[19] Attiecībā par apsūdzētajam /Persona A/ izvirzīto apsūdzību pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētā darbībās nav konstatējams noziedzīga nodarījuma sastāvs, tāpēc šajā daļā taisāms attaisnojošs spriedums šādu apsvērumu dēļ.

Noziedzīga nodarījuma sastāvs ir Krimināllikumā paredzēto visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, kas ir nepieciešams un pietiekams, lai kādu darbību vai bezdarbības aktu atzītu par noteikta veida noziedzīgu nodarījumu (*U. Krastiņš, V. Liholaja, A. Niedre. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 68. lpp.*).

Noziedzīga nodarījuma sastāvu veido četri obligāti elementi jeb pamatpazīmes: noziedzīga nodarījuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Lai personu sauktu pie atbildības par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, nepieciešams konstatēt visus noziedzīgā nodarījuma sastāva elementus.

Noziedzīga nodarījuma faktiskie apstākļi ir saistīti ar noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju. „Noziedzīga nodarījuma kvalifikācija ir pilnīgas atbilstības konstatēšana starp noziedzīga nodarījuma faktiskajām pazīmēm un Krimināllikuma normā paredzētā konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm” (*skat. U. Krastiņš. Noziedzīgs nodarījums. Rīga, Tiesu namu aģentūra, 2000, 26. lpp*).

Apsūdzībā norādīts, ka pēc vardarbības pielietošanas pret cietušo /Persona B/ cita persona personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona A/ paņemot nolaupīja no cietušā naudas maka maksāšanas līdzekli – cietušā

norēķinu kontam piesaistītu bankas karti.

Apgabaltiesa konstatē, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšana personu grupā (pēc vai bez iepriekšējas vienošanās) nav norādīta kā kvalificējošā pazīme Krimināllikuma 193. pantā norādītajos noziedzīga nodarījuma sastāvos. Līdz ar to katrai Krimināllikuma 193. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījumā apsūdzētajai personai jārealizē visas attiecīgā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvās puses pazīmes.

Atbilstoši Krimināllikuma 19. pantam par dalību (līdzizdarīšanu) uzskatāma apzināta noziedzīga darbība, ar kuru tīšu noziedzīgu nodarījumu kopīgi, to apzinoties, tieši izdarījušas divas vai vairākas personas, tas ir, grupa. Katra no šīm personām ir noziedzīgā nodarījuma dalībnieks (līdzizdarītājs).

Apsūdzētā aizstāve tiesu debatēs norādīja, ka /Persona A/ celtajā apsūdzībā pēc minētā panta nav norādītas konkrētas darbības, kādas apsūdzētais izdarījis personu grupas sastāvā, lai apsūdzētais /Persona A/ varētu aizstāvēties pret celto apsūdzību.

Iepazīstoties ar celto apsūdzību, apgabaltiesa konstatē, ka tajā nav norādītas konkrētas /Persona A/ darbības, ar kādām viņš būtu izdarījis šo noziedzīgo nodarījumu personu grupas sastāvā pēc iepriekšējas vienošanās ar citu personu.

Turklāt apgabaltiesa ņem vērā, ka apsūdzībā pēc Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas /Persona A/ cita starpā inkriminēta naudas maka ar tajā esošo bankas norēķinu kartes un naudas 0,10 *euro* apmērā nolaupīšana. Līdz ar to apsūdzētā /Persona A/ un citas personas rīcībā jau atradās laupīšanas rezultātā iegūts maks ar norēķinu karti. Tāpēc apstākļos, kad apsūdzībā netiek norādīts konkrēts nolūks nolaupīt tieši norēķinu karti, tad nav pamata atsevišķi inkriminēt norēķinu kartes zādzību no jau nolaupīta naudas maka.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētais /Persona A/ tam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas atbilstoši Kriminālprocesa likuma 519. panta 1. punktam atzīstams par nevainīgu un attaisnojams, jo viņa darbībās nav konstatējams noziedzīga nodarījuma sastāvs.

[20] Attiecībā par apsūdzētajam /Persona A/ izvirzīto apsūdzību pēc Krimināllikuma 141. panta otrās daļas apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētā darbībās nav konstatējams noziedzīga nodarījuma sastāvs, tāpēc šajā daļā taisāms attaisnojošs spriedums šādu apsvērumu dēļ.

/Persona A/ celta apsūdzība par to, ka viņš apzināti atstāja bez palīdzības tādu personu, kura atrodas dzīvībai bīstamā stāvoklī, kurai nav iespējas sevi saglabāt nevarības dēļ, un kuru viņš pats nostādījis dzīvībai bīstamā stāvoklī.

Iepazīstoties ar tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumu, redzams, ka cietušajam /Persona B/ tika konstatēti ne tikai maznozīmīgi un viegli miesas bojājumi, kas izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku no 7 līdz 21 dienai, bet arī smagi miesas bojājumi, kas bīstami dzīvībai.

Cietušais /Persona B/ liecināja, ka pēdējais, ko viņš atceras, bija tad, kad laukā bija jau gaišs, viņš gulēja zemē pie savas automašīnas, bija ļoti liels nespēks, nevarēja pakustēties, piecelties vai apgriezties, lai pieceltos, un viņam pieprasīja PIN kodu, neviens neprasīja, kā viņš jūtas.

Pirmās instances tiesa atzinusi par pierādītām /Persona A/ darbības, proti, cietušā /Persona B/, kurš /Persona A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar citu personu savstarpēji saskaņotu kopīgu darbību rezultātā nostādīts dzīvībai bīstamā stāvoklī un kuram nodarīto miesas bojājumu radītās nevarības dēļ nebija iespēju sevi saglabāt, atstāšanu bez palīdzības, kas izdarīta ar tiešu nodomu, aizejot no notikuma vietas un nesniedzot viņam nepieciešamu un acīmredzami neatliekamu palīdzību.

Krimināllikuma 141. panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir tīšs, to raksturo tiešs nodoms. Līdz ar to, lai personu sauktu pie atbildības par šo noziedzīgo nodarījumu, ir jāpierāda, ka vainīgais apzinājies cietušā dzīvībai draudošās reālās briesmas un nav vēlējies sniegt cietušajam palīdzību.

Apsūdzētais /Persona A/ apsūdzēts par laupīšanas izdarīšanu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, kas saistīta ar vardarbību un smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, līdz ar to šāds cietušā stāvoklis, kad cietušais pats nevarēja ne piecelties, ne doties pēc palīdzības, tika radīts apsūdzētā, nevis citu personu rīcības rezultātā.

Apsūdzībā netiek konkretizēts norādītais par nepieciešamas un acīm redzamas neatliekamas palīdzības nesniegšanu, proti, nav norādītas konkrētas darbības, kādas attiecīgajā situācijā pēc izdarītās laupīšanas bija iespējams veikt, bet apsūdzētais /Persona A/ neizdarīja, lai novērstu cietušā dzīvībai un veselībai draudošās briesmas.

No apsūdzētā /Persona A/ sniegtajām liecībām redzams, ka viņš atzinis savu vainu tajā, ka nav paziņojis attiecīgajām iestādēm par cietušā /Persona B/ veselības stāvokli, kas bijis acīmredzami slikts, bet ne viņa darbību

rezultātā. /Persona A/ liecināja, ka viņam bijusi doma vest /Persona B/ uz slimnīcu, taču /Persona C/, braucot automašīnā, atteicies to darīt, sakot, ka viņam tad būšot nepatikšanas.

No /Persona C/ sniegtajām liecībām redzams, ka, aizbraucot /vieta/ pie vecās šīfera ēkas noliktavas, kas atrodas /vieta/ māju masīvā, /Persona B/ esot prasījis, lai izlaiž viņu no bagāžnieka, teicis, ka nevar paiet, lai aiznes viņu uz automašīnas salonu, pēc kā abi ar /Persona A/ iesēdinājuši /Persona B/ automašīnas aizmugures sēdeklī un paši devušies uz veikalu pēc alus, /Persona B/ palicis sēžam automašīnas aizmugurējā sēdeklī un bijis pie samaņas. /Persona C/ liecināja, ka neesot domājuši pamest /Persona B/, bet vēlāk, kad devušies pie viņa atpakaļ, ieraudzījuši policiju, tāpēc nobijušies un aizbēguši.

Turklāt /Persona C/ liecināja, ka skatījies, kā /Persona B/ ar veselību, ja paliktu sliktāk, tad vestu uz slimnīcu. Neesot atstājuši /Persona B/ bezpalīdzības stāvoklī, jo, ejot projām, /Persona B/ bijis pie samaņas un pat prasījis padzerties, ko arī iedevuši, taču viņš nav varējis padzerties, jo bija sapampušas lūpas.

Novērtējot apsūdzētā /Persona A/, kā arī /Persona C/ sniegtās liecības, apgabaltiesa atzīst, ka nav pietiekams pamats secināt, ka būtu nešaubīgi pierādīts apsūdzētā tiešs nodoms – nevēlēšanās sniegt palīdzību. Apsūdzētā /Persona A/ darbības kopumā neliecina, ka viņš, apzinoties, ka cietušajam /Persona B/ nepieciešama palīdzība, nebūtu vēlējies to sniegt, turklāt /Persona C/ liecināja, ka viņi bija plānojuši vēl atgriezties pie cietušā.

Apgabaltiesa ņem vērā arī to, ka situācijā, ja apsūdzētais /Persona A/ mēģinātu izsaukt palīdzību, tad atklātos izdarītais noziedzīgais nodarījums pret cietušo /Persona B/, līdz ar to /Persona A/ ziņotu par noziegumu, kurā pats bija iesaistīts. Personai ir tiesības neliecināt pret sevi un personu nevar saukt pie krimināltiesībām par neziņošanu par noziegumu, par kurā viņa pati ir iesaistīta.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētā /Persona A/ darbībās iztrūkst inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāva subjektīvās puses pazīmes, tāpēc apstākļos, kad nav konstatējamas visas nepieciešamās noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 519. panta 1. punktu, apsūdzētais /Persona A/ pēc Krimināllikuma 141. panta otrās daļas ir attaisnojams.

[21] Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek atcelts daļā par diviem apsūdzētajam /Persona A/ inkriminētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un šajās daļās tiek taisīts attaisnojošs spriedums, līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu.

Vērtējot apsūdzētajam /Persona A/ noteiktos sodus par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 176. panta ceturtajā daļā un 152. panta otrajā daļā, apgabaltiesa atzīst, ka par šiem noziedzīgajiem nodarījumiem apsūdzētajam noteikts sods, kas atbilst soda noteikšanas vispārīgajiem principiem un konkrētajā lietā atbilst noziedzīgā nodarījuma smagumam, raksturam, radītajam kaitējumam, kā arī apsūdzētā personībai un attieksmei pret izdarīto. Apsūdzētajam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma – Krimināllikuma 176. panta ceturtās daļas sankcija paredz tikai brīvības atņemšanas sodu, kā arī papildsodu – probācijas uzraudzību. Pirmās instances tiesa savā spriedumā ir pamatojusi apsūdzētajam /Persona A/ nosakāmo soda mēru par katru noziedzīgo nodarījumu. Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā apsūdzētajam /Persona A/ noteiktajam soda mēram, noteiktajam papildsodam un tā ilgumam. Apelācijas instances tiesā netika konstatēti kādi jauni, apsūdzētā personību raksturojoši fakti, kas nebūtu jau ņemti vērā un būtu par pamatu viņam noteiktā soda mīkstināšanai.

Nosakot apsūdzētajam /Persona A/ galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu, piemērojams noteikto sodu daļējas saskaitīšanas princips. Apgabaltiesa ņem vērā, ka apsūdzētais /Persona A/ izdarījis sevišķi smagu un mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu, kā arī apgabaltiesa ņem vērā apsūdzēto raksturojošos datus un to, ka noziedzīgie nodarījumi izdarīti atbildību pastiprinošos apstākļos. Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka, nosakot galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu, piemērojama noteikto sodu daļēja saskaitīšana.

[22] Apgabaltiesa atzīst, ka kriminālprocesa pabeigšana izskatāmajā lietā nav atzīstama par kriminālprocesa saprātīga termiņa pārkāpumu. Apgabaltiesa nekonstatē kriminālprocesa neattaisnotu novilcināšanu ne pirmstiesas izmeklēšanā, ne tiesas izmeklēšanā, jo jāņem vērā izskatāmās lietas apjoms, lietā iesaistīto un nopratināmo personu daudzums, kā arī personu attieksme pret ierašanos uz aicinājumiem gan pirmstiesas procesā, gan tiesā.

No lietas materiāliem redzams, ka pirmstiesas procesā 2021. gada 13. augustā kriminālprocess tika sadalīts, jo cita persona un /Persona A/ ar 2021. gada 21. aprīļa lēmumiem tika izsludināti meklēšanā.

Krimināllieta nodota tiesai 2021. gada 28. decembrī, iztiesāšana uzsākta 2022. gada 29. aprīlī, turpināta 2022. gada 14. jūnijā, 6. jūlijā, 16. novembrī, 2023. gada 10. februārī, 24. februārī, 24. martā, 14. jūnijā. Tiesas spriedums pasludināts 2023. gada 20. jūnijā. Apsūdzētais /Persona A/ /Persona A/ nebija ieradies uz divām tiesas sēdēm, tiesa atzina viņa neierašanos par neattaisnotu.

Apelācijas instances tiesā krimināllieta saņemta 2024. gada 22. februārī. Uz paredzēto tiesas sēdi 2024. gada 15.oktobrī apsūdzētais /Persona A/ neieradās un viņa neierašanās tika atzīta par neattaisnojošu.

Apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav pamata piemērot Krimināllikuma 49.[1] pantu pie apsūdzētajam noteiktā soda, kas paredz soda samazināšanu, ja netiek ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā. Izskatāmajā lietā nav konstatējams Kriminālprocesa likuma 14. panta pārkāpums, proti, nav konstatējams, ka nebūtu ievērotas apsūdzētā /Persona A/ tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

[23] Pirmās instances tiesa no apsūdzētā /Persona A/ labā piedzinusi mantiskā un morālā kaitējuma kompensāciju.

Kritērijus, kas jāņem vērā, nosakot kompensācijas apmēru, nosaka Kriminālprocesa likuma 352. pants. Minētā panta pirmā daļa noteic, ka tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru; noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu; nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu; morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu; psihiskas traumas.

Cietušā pārstāvis /Persona F/ apelācijas instances tiesas sēdē norādīja, ka par cietušajam /Persona B/ pirmās instances tiesas noteikto kaitējuma kompensācijas apmēru jauni pierādījumi nav pārbaudīti, nav iesniegti, turklāt no aizstāvības puses nav norādīti konkrēti iebildumi un argumenti, kāpēc kompensācija būtu nepamatota un nesamērīga, tāpēc cietušā pārstāvis lūdza atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumā noteikto kaitējuma kompensāciju.

Apgabaltiesa konstatē, ka mantiskā kaitējuma apmērs pirmās instances tiesas spriedumā ir pamatots ar lietā iesniegtajiem dokumentiem, kas detalizēti atspoguļots tiesas sprieduma motīvu daļas 17. punktā.

Nosakot morālā kaitējuma apmēru, pirmās instances tiesa ir pamatojusi nosakāmo apmēru sprieduma motīvu daļas 18. punktā, tiesa ir ņēmusi vērā arī valsts izmaksāto kompensāciju.

Pirmās instances tiesa pamatoti ņēmusi vērā cietušajam /Persona B/ radītos neatgriezeniskos miesas bojājumus, psiholoģisko nestabilitāti, noteikto invaliditāti saistībā ar gūtajām traumām. Pret cietušo vērstās darbības bija ilgstošas, īpaši cietsirdīgas, paturot cietušo savā varā un paužot vienaldzīgu attieksmi pret viņa veselību.

Apgabaltiesa pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā sniegtajiem atzinumiem par kaitējuma kompensācijas apmēra noteikšanu gan par mantisko, gan morālo kaitējumu, jo atzīst, ka noteikto kompensāciju apmērs ir pamatots, tāpēc nesaskata pamatu to samazināt.

[24] Apelācijas instances tiesā apsūdzētā aizstāvību realizēja advokāti Jurijs Krasnobokijs un Mārīte Kozlovska, kuriem par veikto darbu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. pantu un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību” no valsts līdzekļiem izmaksājami: par aizstāvja J. Krasnobokija darbu 125 *euro*, par aizstāves M. Kozlovskas darbu 120 *euro*, kopā izdevumi par aizstāvju darbu apelācijas instancē ir 245 *euro*.

Apgabaltiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu apsūdzētā /Persona A/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu atlīdzināšanas par aizstāvju darbu. Tāpēc minēto izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punktu un 368. pantu uzliekams apsūdzētajam /Persona A/, nosakot likumā paredzēto termiņu labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[25] Ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētajam /Persona A/ piemēroti drošības līdzekļi – dzīvesvietas maiņas paziņošana un aizliegums izbraukt no valsts.

Apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam /Persona A/ piemērotie drošības līdzekļi neatbilst sabiedrības drošības interesēm, nav samērīgi ar noziedzīgo nodarījumu raksturu un smagumu, turklāt apsūdzētā neierašanās uz apelācijas instances tiesas sēdi 2024. gada 15. oktobrī tika atzīta par neattaisnojošu.

Ņemot vērā arī Kriminālprocesa likuma 272. panta ceturtās daļas nosacījumus, kas noteic, ka pamats apcietinājumam var būt tiesas spriedums par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, par kuru piespriests brīvības atņemšanas sods, līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam /Persona A/ piemērotie drošības līdzekļi grozāmi uz apcietinājumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu, tiesa

nosprieda

atcelt Zemgales rajona tiesas 2023. gada 20. jūnija spriedumu daļā par /Persona A/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas (*likuma redakcijā līdz 2021. gada 4. augustam*), 141. panta otrās daļas, par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu.

Atzīt par nevainīgu /Persona A/ pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas (*likuma redakcijā līdz 2021. gada 4. augustam*), un attaisnot.

Atzīt par nevainīgu /Persona A/ pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 141. panta otrās daļas un attaisnot.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu, daļēji saskaitīt noteiktos sodus un galīgo sodu /Persona A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 7 gadiem 8 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes nākamajā darba dienā /Persona A/ jāierodas Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši viņa deklarētajai dzīvesvietai.

Pārējā daļā Zemgales rajona tiesas 2023. gada 20. jūnija spriedumu atstāt negrozītu.

Drošības līdzekļus – dzīvesvietas maiņas paziņošanu un aizliegumu izbraukt no valsts – /Persona A/ grozīt uz apcietinājumu.

Piedzīt no /Persona A/ valsts labā procesuālos izdevumus 245 *euro* – samaksu par aizstāvju darba apelācijas instances tiesā, nosakot termiņu labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darbdienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajai tiesai, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.

Pilns spriedums pieejams 2025. gada 24. janvārī.

Pilna sprieduma pieejamība atlikta uz 2025. gada 28. februāri.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I. Akmeņlauka
Tiesnesis J. Siliņš
Tiesnesis R. Rinčs